

Трэціпрацоўны

У ПЩЕРЫ — БУДАВАЦЬ

Беларускія студэнты дапамагалі ўзводзіць у горадзе на Няве школу танцаў

Летам студэнцкія атрады традыцыйна працуюць на аб'ектах па ўсёй Беларусі. І не толькі. Напрыклад, будатрад імя Героя Савецкага Саюза Васіля Мічурына шчыраваў у Пецярбургу — дапамагаў узводзіць школу і вучэбны тэатр для Акадэміі танца Барыса Эйфмана.

Трапіць у шэрагі байцоў было не так і проста. Прышло шмат заявак: на месца ў атрадзе прэтэндавалі два—тры чалавекі. Пры адборы ў асноўным цаніўся вопыт — каб маладыя людзі годна прадставілі нашу краіну.

Студэнт чацвёртага курса БДУІРа Дзмітрый КУНІЧНИКАЎ, які вучыцца на інжынера медыцынскай электронікі, у атрадах, напрыклад, быў ужо ў трэці раз. Дагэтуль ездзіў збіраць яблыкі і будаваць атамную электрастанцыю ў Астраўцы. У піцерскай камандзе яго назначылі

камісарам. «Мы былі падсобнымі рабочымі, — расказвае Дзмітрый. — Займаліся мантажом рыштаванняў, прыбіралі будаўнічае смецце, дапамагалі сантэхнікам устаўляваць радыятары, электрыкам — пракладваць праводку. Такое ўсім пад сілу. Некаторыя кажучы: «На будоўлі працаваць непростыя». І не працуюць нідзё. А я лічу, што для студэнта на лета гэта нядрэнная работа, якая да таго ж дазваляе адпачыць ад вучобы».

Працоўны дзень у хлопцаў цягнуўся з 9 да 18 гадзін. Жылі яны ў хостэле на Васільеўскім востраве. А харчаваліся ў сталойцы «Лен-фільма»: акрамя рэгулярных сняданкаў, абедару і вячэраў (па словах байцоў, кармілі іх выдатна), быў і яшчэ бонус — экскурсія па найстарэйшай у Расіі кінастудыі. Студэнты ўбачылі касцюмы, у якіх з'яўляліся на экране героі фільмаў «Чалавек-амфібія», «Шэрлак Холмс», пабывалі ў здымачным павільёне.

Культурная праграма ўвогуле выдалася насычаная: Пецяргоф,

Кранштат, Марыінскі тэатр... Кожныя выхадныя былі распісаны.

— Вельмі спадабаліся Эрмітаж і Царскае сяло. А яшчэ мы пабывалі з хлопцамі на Дні ваенна-марскога флоту — свята скончылася фантастычным салютам, — дзеліцца ўражаннямі **трэцякурснік БДУІРа Арцём ЛАЙША**.

Хлопец вывучае ва ўніверсітэце інфармацыйныя сістэмы і тэхналогіі ў лагістыцы. У студатрадах ён не навічок: мінулым разам ездзіў на будоўлю БелАЭС. А вось для **трэцякурсніка БНТУ Паўла СЫСЫ** (спецыяльнасць «пад'ёмна-транспартныя будаўнічыя дарожныя машыны і абсталяванне») гэта быў першы падобны вопыт. «Шмат чуў аб дзейнасці студатрадаў і вырашыў таксама да іх далучыцца. Да таго ж гэта была яшчэ магчымасць падарожнічаць — я, напрыклад, у Піцеры раней не быў, але вельмі хацелася».

Культурная праграма ў студэнтаў выдалася насычанай.

Заробак, які атрымалі байцы, складае каля 650 рублёў у месяц, калі пералічыць на беларускія грошы. Для студэнта зусім нядрэнна! Цікавімся, на што патрацілі заробленае.

— Ужо нічога не засталася, — смеецца Дзмітрый. — За вучобу заплаціў.

— А я падарыў бацькам на гадвіну вяселішчанае біглі, — дзеліцца Арцём.

Аб тым, што летам прыйшлося шчыраваць, а не адпачываць на ка-

напе, хлопцы не шкадуюць. Столькі знаёмых і сяброў завялі дзякуючы студатраду! А галоўнае, працуючы поруч з майстрамі, атрымалі каштоўны вопыт, які дазволіць больш упэўнена адчуваць сябе пры далейшым уладкаванні на работу.

«Тут вучышся працаваць у калектыве, развіваеш лідарскія якасці і становішся больш дарослым, — лічыць Ацём. — Будатрад навучыў, што трэба цаніць любую працу».

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
lubneuskaya@vziasda.by

Збазайўгалаве

Ад «азоў» — да ўласнага мультфільма

Больш за 300 праектаў стварылі беларускія школьнікі ў ІТ-лагеры

ІТ-лагер — сумесны праект Міністэрства адукацыі і кампаніі МТС, які быў рэалізаваны ў жніўні. Яго партнёрам выступае Адукацыйны цэнтр Парка высокіх тэхналогій.

У рамках праекта ў дзіцячым аздараўленчым лагеры «На ростанях» былі арганізаваны курсы «Праграмаванне гульні на мове Scratch». На занятках дзеці вучыліся ствараць уласныя анімаваныя і інтэрактыўныя гісторыі, прэзентацыі, мадэлі і гульні. Усяго для дзяцей ва ўзросце ад 7 да

14 гадоў было праведзена 16 урокаў. Школьнікі займаліся ў групах бясплатна, а напрыканцы навування прадставілі журы ўласныя ІТ-праекты — мультфільмы і інтэрактыўныя гульні на мове Scratch.

З дзятой працавалі супрацоўнікі Адукацыйнага цэнтра ПБТ, у якіх ёсць адпаведны досвед. У выніку ў летнім ІТ-лагеры дзеці пазнаёміліся з асновамі праграмавання, навучыліся працаваць у камандзе і аналітычна разважаць, паўтарылі школьную праграму па інфарматыцы, матэматыцы, фізіцы і нават літаратуры.

— Міністэрства адукацыі ўдзяляе асаблівую ўвагу лічбавай трансфармацыі галіны. Адна з найважнейшых задач, якую мы ставім сёння перад сабой, — навучыць дзяцей адаптавацца да дынамічнага развіцця тэхналогій, — пракаментываў падзею **дырэктар Галоўнага інфармацыйна-аналітычнага цэнтра Міністэрства адукацыі Павел ЛІС**. — Праграма навування ў лагеры была складзена такім чынам, каб вучні маглі раскрыць свой патэнцыял, ператварыць ідэі ў канкрэтныя праекты. А дапамаглі ім у гэтым вопытныя ІТ-спецыялісты.

— Мэта сумеснага праекта МТС і Міністэрства адукацыі — навучыць дзяцей выкарыстоўваць сучасныя тэхналогіі кваліфікавана і з карысцю, бо за гэтым будучыня. У ІТ-лагеры школьнікі не толькі атрымалі ўяўленне аб праграмаванні, але і навучыліся рашаць нестандартныя лагічныя задачы, атрымалі стымул развівацца далей. ІТ-лагер — гэта пілотны праект, які мы плануем працягваць, — дадала **кіраўнік праекта Надзея БАС**.

Дарэчы, сёлета адзначаецца 10-годдзе стварэння Scratch. Да юбілею быў прымеркаваны шэраг міжнародных канферэнцый, якія прайшлі ў Францыі, Коста-Рыцы, Чылі, Бразіліі, Кітаі і Венгрыі.

Прафесар Мітчэл Рэзнік, кіраўнік даследчай групы Lifelong Kindergarten Масачусецкага тэхналагічнага інстытута, на міжнароднай канферэнцыі Scratch Conference 2017 у Будапешце высока ацаніў працу беларускіх настаўнікаў.

«...Я з захапленнем даведаўся пра тое, як вы выкарыстоўваеце Scratch ў Беларусі. Дзякуй вам за дапамогу ў навучанні школьнікаў крэатыўным магчымасцям праграмавання ў асяроддзі Scratch», — выказаў Мітчэл Рэзнік словы падзякі беларускім педагогам.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@vziasda.by

Лагначыць, і зарабіць

ПРАПАЛОЦЬ ЕЛКІ? ЗМОЖА І ПАДЛЁТАК!

Мінула лета... Падчас канікул падлеткі імкнуліся цікава і з карысцю адпачыць, каб вярнуцца на вучобу з новымі сіламі. Хтосьці ездзіў з бацькамі за мяжу, нехта забайляўся дома, а некаторыя вырашылі падзарабіць на кішэнныя выдаткі.

...У лесагадавальніку на ўскрайку Чэрвеня чакалі «пяшчотнай» праполкі елачкі, якія ледзь дараслі да дзесяці сантыметраў. Клапаціцца пра маленькіх лясных «жыхароў» даручылі руплівым падлеткам.

— Сёлета мы запрасілі школьнікаў на праполку пасля доўгага перапынку, — расказвае **начальнік лесагадавальніка Таццяна МАРОЗ**. — У нас працавалі падлеткі, пераважна ад чатырнаццаці да шаснаццаці гадоў. Хоць прыходзілі таксама і студэнты. Хтосьці даведваўся пра магчымасць падзарабіць праз абстэку БРСМ, хтосьці — праз «сарафаннае радыё». На работу чамусьці хадзіла больш хлопцаў. Па шчырасці я сумнявалася: «Няўжо будучы паловець?!» Але вырашыла: няхай паспрабуюць. Аказалася, працуюць яны лепш за дзяўчат!

— **А кагосьці з дзяўчынак можае адзначыць?**

— Была такая! Яна ва ўсіх гарадскіх святых удзельнічае. Спявае, танцуе. Мабыць, без яе не абыходзіцца ні адно мерапрыемства. Я спачатку здзівілася: «Даша, і ты тут?». Яна прыходзіла штодня больш за месяц. Выконвала сваю работу як мае быць. І зарабіла, дарэчы, больш за ўсіх.

— **А колькі маглі зарабіць падлеткі?**

— Мы плацім ім па агульных расцэнках, як і пастаянным работнікам. Але не за гадзіну, а за пэўную коль-

касць зробленага. Каб атрымаць прыкладна 10 рублёў, трэба прапалоць адну сотку — метр на сто метраў. Калі дарослы гэтую норму выконвае, то дзецям мы даём толькі палову, мінус пятнаццаць працэнтаў. Атрымліваецца 0,4 соткі. Хоць насамрэч яны спраўляюцца і з большымі аб'ёмамі.

У сярэднім у падлеткаў выходзіла прыкладна па 120 рублёў. Самы вялікі заробак — 350 рублёў — атрымалі толькі тры. Яны хадзілі кожны дзень на працягу месяца. Так змога не кожны, бо праца ўсё ж цяжкая.

— **А самыя складаныя ўмовы, пры якіх даводзілася працаваць? Гарачыня?**

— Так, але калі было больш за трыццаць градусаў, я ім не дазваляла выходзіць на поле ўвогуле. З васьмі раніцы да апоўдня можна было і сонечны ўдар атрымаць. Хто хацеў, прыходзіў а шостае раніцы. А хто не мог працуць — увечары, а пятая: у нас спецыфічная праца, таму графік дазваляе.

— **А калі дождж?..**

— Тады ў нас выхадны! Калі ён моцны... А калі дробненькі — наад-

варот, добра. Прахалода, ніякіх насякомых...

...А восьмай раніцы, пахмурнае неба, збіраецца на дождж. Але на гадзінніку ўжо шчыруюць тры дзяўчынкі і два хлопчыкі.

Знаёмімся: **Максім Сячны**, **Даніла Альховік**, **Ганна Касцёвіч**, сястрычкі **Марына** і **Ліза Смяцкія**. Першым чацвяром — па пятнаццаці гадоў, вучацца ў школе. А мініяцюрнай Лізе — дваццаць, яна студэнтка педагагічнага ўніверсітэта. Аднак мэта аказалася ва ўсіх адна — зарабіць грошай, каб не напружваць бацькоў. **Максіму**, напрыклад, яны патрэбныя, каб пайсці вучыцца ў аўташколу. **Марына** займаецца ў мастацкай школе і плануе набыць для сябе добрыя фарбы. **Ліза**

зарабляе на студэнцкае жыццё і моднае адзенне. А вось **Ганна** і **Даніла** не задумваліся пра грошы, проста не хацелі марнаваць свой вольны час... Усе працуюць з сур'ёзнымі тварамі, рэдка перамаўляюцца. Дзяўчаты яшчэ і трэцяй часткі не прайшлі, а **Максім** ужо ў канцы свайго ўчастка! Кажы, што натрэніраваўся рабіць усё хутка.

Гледзячы на старанную працу дзяўчат і хлопцаў, прыгадала ўласны працоўны вопыт падчас школьных канікулаў. Здаецца, не так даўно сама выходзіла на поле. Калі вярталася дадому — клалася на канапу і не магла звярнуцца. Але на наступны дзень уставала разам з сонцам, каб зноў убачыць сяброў-калег. Атрымаўшы грошы, адчула пэўную незалежнасць ад бацькоў...

Так і гэтыя падлеткі. Пазнаёміўшыся з імі бліжэй, зразумела, што ў іх — падобныя пачуцці. Зарабляючы свае першыя грошы, яны імкнуцца да самастойнасці...

Юлія АДАМОВІЧ, студэнтка ІІІ курса Інстытута журналістыкі БДУ.